

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (PhD)</i>
Галузь знань	<i>12 Інформаційні технології</i>
Спеціальність	<i>121 Інженерія програмного забезпечення</i>
Освітня програма	<i>Інженерія програмного забезпечення</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна, вечірня), заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЕКТС (60 год.)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, захист звіту про практику</i>
Розклад занять	<i>Згідно розкладу на осінній семестр поточного навчального року</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>К.е.н., доцент, Сегеда Ірина Василівна, Irynaseg@gmail.com, тел. 050-695-5543</i>
Розміщення курсу	<i>http://campus.kpi.ua/</i>

Загальні відомості

1. Мета і завдання практики

Вступ

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом фахової підготовки до науково-педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів що передбачає участь в організації та здійсненні викладацької діяльності у вищій школі, організації навчальної діяльності студентів, а також науково-дослідну роботу. Під час педагогічної практики у здобувачів вищої освіти складається власний стиль педагогічної діяльності. Педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формуванню теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності практикантів.

Формування практичних умінь і навичок аспіранта здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться аспірантом під час написання дисертаційної роботи.

Об'єктом практики є реальна взаємодія учасників педагогічного процесу.

Предметом – закономірності, прийоми, способи, методи та засоби цієї взаємодії, зумовлені його цілями, завданнями та змістом.

Метою проведення педагогічної практики є здобуття аспірантами наступних компетентностей:

- *Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті застосовуючи новітні педагогічні підходи і практики, у тому числі інформаційні технології у навчальному процесі, урізноманітнювати методики викладання з метою кращого сприйняття матеріалу.*

- Здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших у професійній галузі, дотримуючись педагогічної етики, правил академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності.

В результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти набудуть таких програмних результатів навчання:

- Володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті, уміти викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань зі спеціальності та результатів наукових досліджень використовуючи базові знання з педагогіки та психології вищої школи.
- Знати основи планування освітнього процесу у закладі вищої освіти, завдання і функції науково-педагогічного працівника, вимоги до підготовки документального супроводу навчального процесу, мати навички з організації педагогічної діяльності, планування навчальних занять.
- Розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу, обирати методи та засоби навчання і контролю, здійснювати контроль і оцінку результатів навчання та проводити корекцію освітнього процесу під час викладання, знати психолого-дидактичні основи процесу навчання, таксономію цілей навчального заняття та методи активізації пізнавальної діяльності студентів.
- Мати передові концептуальні та методологічні знання з інженерії програмного забезпечення і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
- Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інженерії програмного забезпечення державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

2. Організація проведення практики

Відповідальність за організацію практики та контроль за її проведенням покладається на керівництво університету.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює завідувача кафедри та відповідальна особа за проведення практики на кафедрі, за якою закріплений аспірант на час підготовки в аспірантурі. Безпосереднє керівництво педагогічною практикою аспіранта здійснюється науковим керівником аспіранта.

Період проведення педагогічної практики визначається графіком освітнього процесу та навчальними планами, а зміст практики кожного окремого аспіранта визначається керівником в індивідуальному плані аспіранта який затверджується на засіданні кафедри щонайменше за п'ять днів до початку семестру (навчальних занять), у якому проходить педагогічна практика.

Відповідальна особа за проведення практики:

- проводить методичні семінари з аспірантами та їх керівниками ;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики;
- контролює виконання аспірантами програми практики;
- здійснює інструктаж аспірантів про порядок проходження практики;

Керівник практики :

- надає аспірантам необхідні навчально-методичні матеріали (програми, календарний план, методичні рекомендації з організації та проведення педагогічної практики тощо);
- інформує аспірантів про систему звітності (виконання звіту, щоденника практики, науковометодичних та аналітичних матеріалів, доповіді про результати практики, виконання аспірантами правил внутрішнього розпорядку університету тощо);

- бере участь у роботі комісії з прийому заліку з практики, яку очолює завідувач кафедри.

Обов'язки аспіранта-практиканта:

- до початку практики ознайомитися з порядком оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на практику;
- проводити свою діяльність згідно з вимогами Статуту університету, дотримуватись Кодексу честі, правилам внутрішнього розпорядку, виконувати завдання керівників передбачені програмою педагогічної практики;
- систематично вести належну документацію педагогічної практики та пред'являти її за вимогою керівнику практики;
- по завершенню практики аспірант не пізніше трьох днів після закінчення практики має завершити підготовку звітних матеріалів (звіт про практику, педагогічний щоденник, відгук керівника практики тощо).

Аспірант-практикант має право:

- вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу університету, організації педагогічної практики, брати участь у конференціях та засіданнях кафедри;
- одержувати консультації викладачів, керівників з усіх питань проведення педагогічної практики;
- користуватися бібліотекою університету, навчальними аудиторіями, навчальними посібниками, підручниками тощо.

3. Зміст практики

Організаційний етап

На першому етапі відбувається знайомство із: організаційною структурою та системою організації діяльності університету та кафедри, на якій аспіранти проходять педагогічну практику; Статутом університету, нормативними документами, які регламентують організацію освітнього процесу в університеті; методами організації навчання, інноваційними технологіями освіти, системою оцінювання результатів навчання студентів тощо. До початку практики аспіранти одержують консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, необхідні документи (щоденник, індивідуальне завдання тощо). Також керівник практики повідомляє аспірантам про систему звітності практики.

Педагогічний етап

Це основний етап практики, який включає: планування аспірантом власної викладацької діяльності, вивчення робочої програми (силабусу) з обраної дисципліни, тестових, контрольних завдань та запитань до кожної теми заняття; підготовку до навчальних занять, складання планів-конспектів аудиторних занять та їх методичного та дидактичного забезпечення тощо; проведення різних видів навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі згідно встановленого графіку. На заняттях, що проводяться аспірантами, мають бути присутні керівники практики від кафедри. Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись психолого-педагогічний аналіз відвіданих занять, детальне обговорення з метою виявити переваги й недоліки проведеного заняття.

Завершальний етап

На третьому, заключному етапі практики відбувається обговорення результатів практики з керівником практики. Підготовка аспірантами звіту за результатами проходження практики, його захист у ході заліку.

4. Індивідуальні завдання

У ході педагогічної практики аспіранти виконують такі завдання:

1) відвідування лекційних, практичних (семінарських) занять, які викладаються викладачами кафедри, з їх подальшим аналізом;

- 2) планування, підготовка та проведення лекційних, практичних (семінарських) занять;
- 3) розробка завдань для самостійної роботи студентів;
- 4) розробка навчально-методичного забезпечення дисципліни;
- 5) відвідування засідань кафедри та участь в обговоренні навчально-методичних питань;
- 6) участь у науково-методичних семінарах кафедри;
- 7) підготовка та подання керівникові практики звітної документації.

Звіт та контроль

5. Підведення підсумків практики

Відвідування заходів та виконання завдань є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали.

Дотримання політики доброчесності.

Аспіранти, які не виконали програму практики, або робота яких визначена як незадовільна, зобов'язані за рішенням Ради факультету пройти практику повторно без відриву від занять, або, згідно з Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1999 р. № 309, підлягають відрахуванню із аспірантури університету.

6. Рейтингова система оцінювання (PCO)

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності аспіранта продовж передбаченого періоду. При виставленні диференційованої оцінки аспіранту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання. Захист практики оцінюється у 30 балів.

Розподіл балів, які отримують аспіранти за практику

№ п/п	Вид роботи	Кількість балів
1	Індивідуальне завдання розкрито повністю	20
2	Підготовка конспекту лекцій та презентаційного матеріалу до них	10
3	Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань студентами	20
4	Відповідність змісту звіту програмі проходження практики (звіт зібраний і структурований в повному обсязі)	10
5	Презентація і доповідь для захисту результатів практики	30
6	Не порушені терміни здачі звіту	10
	Всього	100

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Рекомендована література

Базова література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Режим доступу: <http://osvita.kpi.ua/node/39>
3. Головенкін, В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с. – Назва з екрана. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: / <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29032>
4. Педагогічна практика аспіранта: рекомендації до проходження [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії спеціальностей 121 Інженерія програмного забезпечення та 122 Комп'ютерні науки / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Н.М.Аушева, І.В. Сегеда, С.І.Шаповалова, В.Я.Юрчишин – Електронні текстові дані (1 файл: 62,6 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 36 с.
5. Методичні рекомендації з питань організації практики студентів та складання робочих програм практики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» [Текст] / Уклад.: Н. М. Лапенко, І.Л. Співак, І.В. Федоренко, О.М. Шаповалова; за заг. ред. П. М. Яблонського. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 29 с.
6. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: / http://kpi.ua/document_practice
7. Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з галузі знань 12 «Інформаційні технології», зі спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» / Уклад.: Аушева Н. М. , Безносик О. Ю., Зайченко Ю. П., Кисельов Г. Д., Настенко Є. А., Петренко А. І., Шаповалова С. І. , Київ, КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020, 12с.

Допоміжна література

1. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики [Електронний ресурс]: навч. посіб. для аспірантів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», спеціалізації «Інформаційні технології в біології та медицині» / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського.
2. Педагогічна акмеологія: Комплекс навчально-методичного забезпечення аспірантів всіх спеціальностей, очної (денної/вечірньої) форми навчання / Уклад.: Ложкін Г. В., Воляннюк Н. Ю. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. – 47 с.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – 2-ге вид. – Київ : Знання, 2011. – 486 с

Складено доцент, к.е.н., доцент, Сегеда Ірина Василівна **Ухвалено**

кафедрою АПЕПС (протокол № 1 від 27.08.2023 р.) **Погоджено**

Методичною комісією (протокол № 1 від 02.09.2023 р.)